

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА БЕЗПЕКИ**

Кафедра загальної та соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕРША ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Код та назва галузі знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Код та назва спеціальності	053 «Психологія»
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Викладач	кандидат психологічних наук, доцент Хрystук Оксана Леонідівна o.khrystuk09@gmail.com

Розроблено кандидатом психологічних наук, доцентом Христук Оксаною
Леонідівною _____
(підпис)

Силабус розглянутий на засіданні кафедри *загальної та соціальної психології*
(протокол № 1 від 12.08. 2025)

ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Семестр навчання	3-й семестр
Обсяг (у кредитах ЄКТС/годинах)	3 кредити / 90 годин, з яких 24 годин аудиторних занять
Анотація	Навчальна дисципліна спрямована на здобуття теоретичних знань та практичних навиків з формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо понять кризових та екстремальних ситуацій, гострих реакцій на стрес, кризових станів та навиків надання психологічної допомоги постраждалим особам від психотравмуючих подій..
Мета вивчення дисципліни	Ознайомлення магістрантів із розумінням першої психологічної допомоги як доказового модульного підходу для допомоги дітям, підліткам, дорослим та військовим у безпосередніх наслідках екстремальних ситуацій для зменшення первинного дистресу, а також формування навиків надання першої психологічної допомоги, розуміння правил та принципів застосування першої психологічної допомоги

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Програмні компетентності вивчення дисципліни	<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні набути інтегральну компетентність:</p> <p>здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>та таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p style="text-align: center;">спеціальних (фахових) компетенцій:</p> <p>СК4.Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК5.Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6.Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p>
---	---

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Програмними результатами навчання цієї дисципліни є:</p> <p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні знати:</p> <p>загальну характеристику першої психологічної допомоги; основні складові та особливості проведення протоколів надання першої психологічної допомоги; основні особливості процесу втрати, горювання та надання першої психологічної допомоги при них;</p> <p>За набутими знаннями і навичками здобувач повинен вміти:</p> <p>надавати першу психологічну допомогу при гострих реакціях на стрес за рекомендованими протоколами; надавати першу психологічну допомогу при кризових ситуаціях; надавати першу психологічну допомогу при процесі горювання, втрати; надавати першу психологічну допомогу різним категоріям населення: військовим, цивільним, людям з обмеженими можливостями</p>
---	---

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

денна форма						
Назви змістових модулів і тем	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Поняття першої психологічної допомоги (ППД) на сучасному етапі.	10	2	2			6
Тема 2. Психотравмівні і кризові ситуації	24	2	2			20
Тема 3-4. Протоколи надання першої психологічної допомоги (ППД) в екстремальних умовах для цивільного населення та військових	32	4	8			20
Тема 5. Гостре горе. Втрата. Перша психологічна допомога (ППД) при гострому горюванні.	24	2	2			20
Усього годин	90	10	14			66

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

<p>Відвідування занять</p>	<p>відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Порушення академічної доброчесності під час проведення занять не допускається.</p>
-----------------------------------	---

Місце проведення занять	заняття проводяться в аудиторіях Інституту управління, психології та безпеки згідно затвердженого розкладу									
Місце проведення консультації	Кафедра теоретичної психології									
Відпрацювання пропущених занять	Усі пропущені заняття здобувач повинен відпрацювати не пізніше як за один робочий день до проведення останнього практичного заняття. Відпрацювання здійснюється на кафедрі теоретичної психології що вівторка з 14.00 до 16.00.									
Допуск до підсумкового контролю	<p>Формою підсумкового контролю є залік. Здобувач вищої освіти, який не відпрацював пропущені практичні заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки, вважається таким, що не виконав навчальний план, відтак, не допускається до складання екзамену.</p> <p>У такому разі здобувач вищої освіти може: – скласти екзамен за талоном № 2 за умови, якщо кількість невідпрацьованих незадовільних оцінок та пропущених занять не перевищує 25% від усіх проведених практичних занять; – скласти залік за талоном № К за умови, якщо кількість невідпрацьованих незадовільних оцінок та пропущених занять не перевищує 50% від усіх проведених практичних занять.</p>									
Система оцінювання	<p>Оцінювання, яке відбувається під час проведення практичних занять, а також за самостійну роботу здійснюється за 5-ти бальною системою за наступними критеріями: <i>5 балів</i> - здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, розв'язує всі практичні завдання з чітким та повним обґрунтуванням висновків. Правильно вирішує усі тестові завдання; <i>4 бали</i> – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішує більшість тестових та практичних завдань. Практичні завдання вирішує повністю з незначними технічними помилками, повно аргументуючи аналітичні висновки; <i>3 бали</i> – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому, окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішує половину або меншість тестових завдань; <i>2 бали</i> – здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного або до 10% тестових завдань.</p> <p>Підсумковий контроль передбачений у формі заліку. Підсумкова кількість балів, отриманих під час складання заліку, визначається як сума отриманих балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).</p> <table border="1" data-bbox="411 1771 1481 1989"> <thead> <tr> <th colspan="2">Поточний контроль</th> <th>Підсумковий контроль</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Аудиторна робота ≤ 80</td> <td>Самостійна робота ≤ 20</td> <td rowspan="2">ЗАЛІК</td> </tr> <tr> <td colspan="2">≤ 100</td> </tr> </tbody> </table>		Поточний контроль		Підсумковий контроль	Аудиторна робота ≤ 80	Самостійна робота ≤ 20	ЗАЛІК	≤ 100	
Поточний контроль		Підсумковий контроль								
Аудиторна робота ≤ 80	Самостійна робота ≤ 20	ЗАЛІК								
≤ 100										
Шкала та критерії оцінювання	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЛьвДУВС підсумкове оцінювання здійснюється за такою шкалою: 90 – 100 / відмінно / А;									

за шкалою ECTS	<p>80 – 89 /добре / B; 71 – 79 / добре / C; 66 – 70 / задовільно / D; 60 – 65 / задовільно / E; 31 – 59 / незадовільно / FX; 0 – 30 / незадовільно / F.</p> <p>Під час проведення контрольного заходу не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими довідковими матеріалами. У разі використання здобувачем вищої освіти під час здійснення семестрового контролю вказаних джерел інформації він відсторонюється від виконання семестрового контролю, а на самій роботі, у випадку письмової форми контролю, науково-педагогічний працівник вказує причину та час відсторонення і за неї виставляється «0» балів, незважаючи на обсяг і зміст написаного.</p>
-----------------------	---

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Герасименко Л.О. Скрипніков А.М., Ісаков Р.І. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад. навч.посіб. К.: ВСВ «Медицина», 2023.120с. 2. Грицевич Т. Л., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Неурова А. Б., Романишин А. М. Психологія бою / за ред. А. М. Романишина. 3-тє опрац. вид. Львів : Видавництво «Астролябія», 2022. 3. Гоуг Ч. Одного разу воїн – воїн назавжди. Як повернутися до звичного життя після бойових дій/пер. з англ. О. Корнюшина. К. : Наш Формат, 2024, 352 с. 4. Мері Бет Вільямс, Соїлі Пойюла. ПТСР: Робочий зошит. Ефективні методики подолання симптомів травматичного стресу. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2023. 528с. 5. Невидимі наслідки війни. Як розпізнати? Як спілкуватись? Як допомогти подолати? Довідник для широкого кола фахівців / К. Возніцина, Л. Литвиненко, Київ, 2020, 192 с. 6. Олійник Н., Воробій Х., Сергієнко С., Панчишин О. /Превенція суїциду серед ветеранів/ Асоціація КПП України, Центр психічного здоров'я та психотерапії "Простір надії", УІКП, Львів, 2021, 52с. 7. Плетка О. Психосоціальна підтримка підлітків, що пережили страхіття війни. Методичний посібник. К.: Центр реадaptaції та реабілітації «ЯРМІЗ», 2022. 54с 8. Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій». Лист МОН № 1/3872-22 від 04.04.22 р. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-metodichni-rekomendaciyi-persha-psihologichna-dopomoga-algoritm-dij 10. Kurapov A., Kalaitzaki A., Keller V., Danyliuk I., Kowatsch T. The mental health impact of the ongoing Russian-Ukrainian war 6 months after the Russian invasion of Ukraine. <i>Frontiers in Psychiatry</i>. 2023. Vol. 14. Article 1134780. URL: https://doi.org/10.3389/fpsy.2023.1134780. 11. Riad A., Drobot A., Krobot M., Antalová N., Alkasaby M. A., Peřina A., Kořčík M. Mental health burden of the Russian–Ukrainian war 2022 (RUW-22): Anxiety and depression levels among young adults in Central Europe // <i>International Journal of Environmental Research and Public Health</i>. 2022. Vol. 19, № 14. Article 8418. URL: https://doi.org/10.3390/ijerph19148418 12. Rzońca, P., Podgórski, M., Łazarewicz, M., Gałzowski, R.,
---------------------------	--

	<p>Rzońca, E., Detsyk, O., & Włodarczyk, D. (2024). The prevalence and determinants of PTSD, anxiety, and depression in Ukrainian civilian physicians and paramedics in wartime – An observational cross-sectional study six months after outbreak. <i>Psychiatry Research</i>, 334, 115836. URL: https://doi.org/10.1016/j.psychres.2024.115836</p> <p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> Максимов М. В., Власюк Д. А. Фактори, що впливають на переживання емоційних станів під час війни // <i>Габітус</i>, 2024. № 68. С. 42-46. URL: https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.68.6 Панок В. Г., Предко В. В. Психологічні особливості посткризового розвитку українців в період війни // <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія</i>. 2024. № 2. С. 137-142. URL: https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2024.2.27. Технології психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (з досвіду роботи) / авт. кол: В. В. Байдик, Ю. С. Бондарук, Ю. П. Гопкало, Т. Б. Гніда, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, І. І. Ткачук; за наук. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : <i>Ніка-Центр</i>, 2021. 118 с. Ульянов Костянтин «Броньований розум. Бойовий стрес та психологія екстремальних ситуацій: науково-популярне видання/Ульянов Костянтин вид. друге, розш. та доп. К.: ТОВ «Бізнес-Логіка», 2024. 320с.
Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> Христюк О. Л. Програма навчальної дисципліни «Перша психологічна допомога» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» Інституту управління, психології та безпеки та Центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 7 с. Христюк О. Л. Робоча програма навчальної дисципліни «Перша психологічна допомога» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» Інституту управління, психології та безпеки та Центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 15 с. Христюк О. Л. План проведення семінарських та практичних занять «Перша психологічна допомога» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія» Інституту управління, психології та безпеки та Центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2025. 8 с.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> Сайт Міністерства охорони здоров'я України: http://www.moz.gov.ua/ Сайт Української спілки психотерапевтів (УСП) http://usp.lviv.ua/ Офіційний сайт Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАНУ - http:// www.lsl.lviv.ua Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського – http:// www.nbu.gov.ua

	<p>5. Журнал «НейроNews: психоневрологія і нейропсихіатрія». URL: http://neuronews.com.ua/</p> <p>6. Журнал Medscape. Psychiatry. URL: https://www.medscape.com/psychiatry</p> <p>7. Служби психосоціальної підтримки сімей військовослужбовців. URL: www.pidtrymka.in.ua</p>
--	---